

Factsheet

Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)

Energieprestatie van gebouwen

Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) is de Europese richtlijn betreffende de energieprestatie van gebouwen.

Deze richtlijn omvat onder meer maatregelen om gebruikers/eigenaren van gebouwen bewust te maken van het energiegebruik en te stimuleren energie te besparen. De focus ligt daarbij op het energieverbruik van technische bouwsystemen genoemd. De EPBD is momenteel in Nederland geïmplementeerd via het Besluit en de Regeling Energieprestatie Gebouwen (BEG en REG), maar ook via het Bouwbesluit.

Energieprestatie bepalen

De EPBD biedt een algemeen, gemeenschappelijk kader voor een methode om op een geïntegreerde manier de energieprestatie van gebouwen te berekenen. In Artikel 6.55 van het Bouwbesluit staan op dit moment al energieprestatie-eisen voor technische bouwsystemen. Deze eisen zijn gebaseerd op de huidige energieprestatie-bepalingsmethode (NEN 7120). Om aan te sluiten bij de EPBD-normen en de eisen voor bijna energieneutrale gebouwen (BENG) is er een nieuwe bepalingmethode ontwikkeld voor zowel nieuwe als bestaande woning- en utiliteitsbouw, Nederlandse Technische Afspraak (NTA) 8800. NTA 8800 volgt de Europese normen en vervangt de huidige EPC- en EI-indicatoren door de energiebehoefte per vierkante meter (kWh/m²). Deze Afspraak wordt van kracht vanaf 1 juli 2020, zodra er in het Bouwbesluit naar wordt verwezen in het kader van BENG.

Versie: September 2019

BENG

Voor alle nieuwbouw, zowel woningbouw als utiliteitsbouw, geldt dat de vergunningaanvragen vanaf 1 juli 2020 moeten voldoen aan de eisen voor BENG. Voor nieuwe overheidsgebouwen geldt dat aanvragen van de omgevingsvergunning vanaf 1 januari 2019 al moesten voldoen aan de BENG-eisen. De bepaling van deze eisen verschilt per bouwtype; er wordt onderscheid gemaakt tussen overheids-, referentie- en utiliteitsgebouwen.

Factsheet

Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)

Om het aandeel BENG te laten toenemen, moet iedere lidstaat bovendien een nationaal plan opstellen waarin staat hoe dit zal worden gerealiseerd.

Energieprestatie verbeteren

De EPBD verplicht EU-landen om maatregelen te nemen die de energieprestatie van gebouwen verbeteren. Het doel van de EPBD uit 2011 is 20 procent minder CO₂-uitstoot en 20 procent energiebesparing in 2020. De maatregelen om energieprestatie te verbeteren zijn de verplichte energiecificering voor gebouwen en de keuringen van klimaatregelingsinstallaties.

Energielabels

De energiecificering is in Nederland uitgewerkt als energielabelling voor gebouwen. Bij de oplevering van een gebouw is de verkoper verplicht om een energielabel aan de koper aan te leveren en deze dient ook voor het publiek zichtbaar aanwezig te zijn in gebouw. Per 1 januari 2023 moet elk kantoor groter dan 100 m² minimaal energielabel C hebben. Voldoet het pand dan niet aan de eisen, dan mag je het per 1 januari 2023 niet meer als kantoor gebruiken. Deze verplichting staat in het Bouwbesluit. Het bevoegd gezag treedt als handhaver op bij overtreding van de Energielabel C-verplichting.

Het bevoegd gezag is meestal de gemeente waar het kantoorgebouw staat. In het Klimaatkoord is het voorstel opgenomen om in 2030 weer een norm of label (A) te verplichten. Dit is nog niet wettelijk verankerd, maar de kans hierop is behoorlijk.

Keuringen

De verplichte airco-/verwarmingskeuring omvat een 5 jaarlijkse keuring van een installatie met betrekking tot energieprestaties door een gecertificeerde inspecteur.

Epbd iii

In 2018 is de EPBD herzien, wat heeft geleid tot de EPBD III. Met de goedkeuring van die EPBD-herziening werd de eerste van de acht wetsvoorstellen uit het pakket "Clean Energy for All Europeans" van de Europese Commissie aangenomen. Dit pakket is een navolging op het Parijs Akkoord, waarmee zich in 2016 maar liefst 174 landen committeerden aan de ambitie om de Europese energiesector stabiel, competitiever en duurzamer te maken. De EU-lidstaten hebben tot 10 maart 2020 om deze wijzigingen door te voeren. Het ministerie

van Binnenlandse Zaken is in Nederland verantwoordelijk voor de nationale implementatie.

Herzieningen

In de EPBD III zijn de keuringsverplichtingen voor verwarmings- en airconditioningsinstallaties herzien. Zo verschuift de grens waarboven deze verplichting geldt van een nominaal vermogen van respectievelijk 20 en 12 kW naar 70 kW. Ook valt de combinatie van verwarmings- en ventilatiesystemen en airconditionings- en ventilatiesystemen voortaan onder de keuringsverplichting. De verwarmingskeuring is voortaan van toepassing op alle verwarmingssystemen en niet alleen op stookinstallaties. Tot slot betreft de keuring het hele systeem en niet alleen de opwekker, gaat het ook om de prestatie onder gemiddelde condities en moet de keuring leiden tot een keuringsrapport met advies voor de kosteneffectieve verbetering van de energieprestatie van het systeem, dat aan eigenaar of huurder wordt overhandigd.

De keuringsplicht van verwarming- en airconditioningsystemen wordt niet verplicht bij toepassing van systemen voor gebouwautomatisering en -controle (GACS) klasse C met een uitgebreide energiemanagementcomponent (zie NEN-EN 15232 voor een toelichting op de klassen). Bij utiliteitsgebouwen met verwarmingssystemen of airconditioningsystemen (al dan niet gecombineerd met ventilatie) met een nominaal vermogen van meer dan 290

Factsheet

Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)

kW moeten bovendien met ingang van einde 2025 GACS zijn geïnstalleerd, die voldoen aan een aantal eisen ten aanzien van monitoring, registratie, analyse en instelbaarheid, benchmarking en terugkoppeling en communicatie en interoperabiliteit.

Overige bepalingen die worden omgezet in regelgeving zijn:

1. Systeemeisen en documentatie van energieprestatie technische bouwsystemen

De herziening schrijft voor dat lidstaten systeemeisen moeten invoeren voor de energieprestatie, het adequaat installeren, dimensioneren, afstellen en de regelbaarheid van technische bouwsystemen die nieuw worden geïnstalleerd, vervangen of verbeterd in bestaande gebouwen. Het huidige Bouwbesluit bevat nog geen systeemeisen voor het adequaat installeren, dimensioneren, afstellen en de regelbaarheid van technische bouwsystemen. Daarom worden er nieuwe eisen aan het Bouwbesluit toegevoegd.

De herziening verplicht lidstaten bovendien om ervoor te zorgen dat de benoemde energieprestatie wordt gedocumenteerd en die documentatie wordt overhandigd aan de gebouweigenaar.

Nederland wil hier invulling aan geven door in het Bouwbesluit een verplichting op te nemen dat de energieprestatie van technische bouwsystemen die nieuw worden geïnstalleerd, geheel worden vervangen of waarbij één van de centrale opwekkers of een derde of meer van de afgiftelichamen of inbouwarmaturen wordt geïnstalleerd, vervangen of verbeterd moet worden gedocumenteerd en overhandigd aan de gebouweigenaar.

2. Zelfregulerende apparatuur voor temperatuurregeling

Vanuit de herziening moeten lidstaten ervoor zorgen dat er bij nieuwbouw zelfregulerende apparatuur wordt geïnstalleerd voor het reguleren van de temperatuur. Bij bestaande bouw moet zelfregulerende apparatuur worden geïnstalleerd wanneer de warmtegeneratoren worden vervangen. De zelfregulerende apparatuur moet de temperatuur voor elke kamer apart of, indien dat gerechtvaardigd is, voor aangewezen zones kunnen reguleren. De verplichtingen gelden alleen in zoverre deze technisch en economisch haalbaar zijn.

3. Laadinfrastructuur elektrisch vervoer

Met de herziening wordt een verplichting geïntroduceerd voor het aanleggen van laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen op privaat terrein. Bij bestaande utiliteitsbouw met een parkeergelegenheid met meer dan 20 parkeervakken moet met ingang van 2025 een door de lidstaat te bepalen minimumaantal oplaadpunten zijn aangelegd. Bij nieuwe gebouwen en bij gebouwen die ingrijpend worden gerenoveerd met een parkeergelegenheid met meer dan 10 parkeervakken dient

- bij woningbouw voor ieder parkeervak leidinginfrastructuur (loze leidingen) voor de aanleg van laadpunten te worden aangelegd en
- bij utiliteitsbouw minstens 1 oplaadpunt voor het hele parkeerterrein en leidinginfrastructuur voor 1 op de 5 parkeervakken te worden aangelegd.

Meer weten?

Vragen over energieprestatie van gebouwen?

Mail naar helpdesk@nvkl.nl

Disclaimer

FME heeft dit overzicht met de grootst mogelijke zorg opgesteld. Desondanks kan FME niet instaan voor de volledige juistheid hiervan en aanvaardt zij geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden